

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 493/10
08.07.2010. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић и Виде Петровић-Шкоро, чланова већа, у парници тужиље М.Ј., чији је пуномоћник Ј.Ж., адвокат из Б., против тужених Р.Ђ. и С.И. као правних следбеника пок.Д.И. из Б., З.И. из Б., Б.С. и Д.И., чији је заједнички пуномоћник В.К., адвокат из Б. и УП М., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду Гж.6180/08 од 03.09.2008. године, у седници одржаној 08.07.2010. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Београду Гж.6180/08 од 03.09.2008. године, тако што се ОДБИЈА жалба тужених и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Четвртог општинског суда у Београду П.4076/06 од 05.03.2007. године.

Образложење

Пресудом Четвртог општинског суда у Београду П.4076/06 од 05.03.2007. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу става првог којим је тужиља тражила да се утврди да је власник стана број 42 у Б, ближе описаног у том делу изреке, на основу додељеног јој стана од радне организације УДП М. што су тужени дужни признати и трпети укњижбу овог права. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу у ком је тужиља тражила да се утврди да је ништав уговор о откупу стана у друштвеној својини закључен између продавца УДП М. и купца О.И., уговор број ... од 24.01.1994. године Ов.бр. ... од 25.01.1994. године, те да исти не производи правно дејство, што су тужени дужни признати и трпети. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено да тужиља има право становања у стану број 42 у Н.Б., ближе описан у том делу изреке, што су тужени дужни признати и трпети. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженима накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Окружног суда у Београду Гж.6180/08 од 03.09.2008. године, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди да има право становања на стану број 42 у згради на Н.Б., ближе описан у изреци.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужиља је изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу чл.399. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, на заједничку молбу сада пок.И.О. (чији су правни следбеници тужени) и тужиље, 1983. године је пок. О.И. додељен стан који је предмет спора, према Правилнику тадашњег УДП М., у коме су обе биле запослене. На основу тог решења, сада пок.И.О. је закључила уговор о коришћењу овог стана као носилац станарског права који ће користити заједно са тужиљом као чланом породичног домаћинства. Сада пок.И.О. је са УДП М. закључила уговор о откупу овог стана Ов.бр. ... од 25.01.1994. године. Тужиља је наставила да и даље станује у стану који је предмет спора.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд закључио да тужиља има право да настави да станује у стану који је предмет спора. Без обзира што тужиља није могла постати суносилац станарског права, нити се може сматрати чланом породичног домаћинства (нема крвног сродства ни заједнице трошења добара), на основу свих околности случаја, може се закључити да је пок.О.И. закључила усмени али реализован уговор којим је у корист тужиље конституисала личну службеност права становања на овом стану.

Наиме, од тренутка откупа стана, сада пок.О. је постала његов власник и као власник установила личну службеност права становања у корист тужене. Ово право није у супротности са начелима нашег правног поретка. Оно није уређено законом па се примењују правна правила из Грађанског законика Краљевине Србије из 1844. године, који се примењује на основу чл.4. Закона о неважности правних прописа донетих до 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације («Сл.л.ФНРЈ» 84/46). Српски грађански законик садржи одредбе о личним службеностима и познаје право употребе, плодуживања и право становања. Право становања је дефинисано у параграфу 384.: ко има права обитавања у чијој књи, онај може у књи живити, и што је за обитавање употребити, тј. не

само себе, но и кујну, таван, подрум; али не и дућане, магazine, амбаре, котарке итд., но зато изискује се особито опредељење. По параграфу 340. свака службеност или се оснива на закону, или на уговору или на последњој вољи или на пресуди судској или на застарелости.

У овом случају, несумњиво је да је у корист тужиље установљена лична службеност права становања. То је учинила сада пок.О. као власник стана јер је дозволила (и хтела) да тужена живи у том стану. Управо такво располагање представља правни основ за коришћење стана од стране тужиље као титулара права личне службености - права становања. С обзиром да је право становања везано за личност у чију је корист конституисано, оно као лична службеност може престати само смрћу титулара или одрицањем од тог права.

На основу чл.407. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија

Предраг Трифуновић,с.р.